

Aandoening

Borstkanker bij mannen (mammacarcinoom)

Borstkanker komt meestal bij vrouwen voor, maar ook mannen kunnen borstkanker krijgen.

Doordat mannen weinig borstklierweefsel hebben is een zwelling, zoals een tumor, vaak gemakkelijk te voelen. Borstkanker ontwikkelt zich bij mannen vrij snel. Daardoor kan de tumor op moment van ontdekken al in een gevorderd stadium zijn.

Kanker is een ingrijpende ziekte. Alles waar u mee te maken krijgt voor, tijdens of na de behandeling hebben we voor u verzameld op onze pagina 'Kanker' (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kanker>).

Per jaar krijgen in Nederland bijna 16.000 vrouwen en 100 mannen de ziekte. Bij mannen is de gemiddelde leeftijd 67 jaar als de diagnose wordt gesteld.

Soort borstkanker

Het ductale carcinoom – kanker uitgaande van de (melk)gangen – komt bij de man het meeste voor. Lobulair carcinoom- kanker uitgaande van de melkklieren- komt bijna niet voor bij mannen, omdat er in de normale mannelijke borst niet of nauwelijks melkklieren gevormd zijn. Ook andere vormen van borstkanker kunnen voorkomen.

Familiaire belasting

Mannen met een bepaalde genmutatie hebben een verhoogde kans op het krijgen van borstkanker. Dit geldt vooral voor het BRCA2-gen, maar ook voor de ziekte van Cowden.

Verschuiven

Borstkanker bij mannen komt meestal tot uiting als een pijnloze zwelling achter of vlak bij de tepelhof. Soms treedt dat op in combinatie met een ingetrokken tepel of bloedverlies uit de tepel.

Meer informatie? Kijk op Kanker.nl. (<https://www.kanker.nl/kankersoorten/borstkanker-mannen/wat-is/borstkanker-mannen>)

Onderzoeken

De onderzoeken zijn hetzelfde als bij vrouwen met mogelijk borstkanker.

De eerste stap is een bezoek aan de afdeling Radiologie. Op de afdeling Radiologie krijgt u één of meerdere borstsonderzoeken. Vaak wordt eerst een mammografie en echografie gedaan. Hiermee kunnen op een snelle en betrouwbare manier afwijkingen in de borst worden herkend. Regelmatig is het nodig om een bepaald deel van de borst nog preciezer te onderzoeken. Er wordt dan een tomosynthese of biopsie gedaan. Soms is verder onderzoek nodig om de diagnose te kunnen stellen. Dit kan bijvoorbeeld

een MRI of een PET-scan zijn.

Röntgenonderzoek van de borsten (mammografie)

Op de beelden van de mammografie kunnen we kleine veranderingen in het weefsel zien. Soms ook als ze nog niet voelbaar zijn.

Vaak wordt de mammografie samen met aanvullend onderzoek gedaan. Dit onderzoek wordt bij mannen en vrouwen gedaan. Het onderzoek naar borstafwijkingen en de behandeling van borstafwijkingen is bij mannen bijna hetzelfde als bij vrouwen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen, is sommige informatie alleen voor vrouwen.

Heeft u een verwijzing voor het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis? Dan is de eerste stap een bezoek aan de afdeling Radiologie.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

Bekijk ook dit filmpje van de Borstkankervereniging over de mammografie:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

Bij vrouwen met zeer dicht borstklierweefsel zijn sommige afwijkingen in de borst minder goed te zien met een mammografie. In het Jeroen Bosch Ziekenhuis krijgt u in dat geval aanvullend onderzoek. U leest er meer over op onze pagina Mammografie bij zeer dicht borstklierweefsel (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mammografie-en-zeer-dicht-borstklierweefsel>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/rontgenonderzoek-van-de-borsten-mammografie>

Echo-onderzoek van de borsten (echografie)

Met een echo van de borsten onderzoekt de radioloog of laborant uw borsten met geluidsgolven (echo).

De radioloog of laborant beweegt met een klein apparaat (transducer) over uw borsten. Het apparaat vangt de geluidsgolven op en zet deze om tot een beeld.

Het onderzoek en de behandeling van borstafwijkingen bij mannen is bijna helemaal hetzelfde als bij vrouwen. De informatie geldt voor vrouwen en voor mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie speciaal voor vrouwen.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens **1 dag vóór het onderzoek** goed door. Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

Bekijk ook het filmpje van de Borstkankervereniging over het echo-onderzoek van de borsten:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-borsten-echografie>

Biopsie van de borst met een echo

Bij dit onderzoek nemen we een stukje weefsel (een biopt) uit de borst, om de aard van een afwijking in de borst te bepalen.

Heeft u een verwijzing voor het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis? Dan is de eerste stap een bezoek aan de afdeling Radiologie.

Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is bijna helemaal hetzelfde als bij vrouwen. Deze informatie is zowel van toepassing op vrouwen als op mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij

vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens **1 dag** vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

Bekijk ook het filmpje van de Borstkankervereniging over echografie van de borst:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/biopsie-van-de-borst-met-een-echo>

Biopsie van de borst met röntgenfoto's

Bij dit onderzoek nemen we een stukje weefsel (biopt) uit de afwijking van de borst. Het weefsel wordt onderzocht in het laboratorium om de aard van de afwijking te bepalen.

Als u een verwijzing voor het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft, is de eerste stap een bezoek aan de afdeling Radiologie.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens **EEN DAG** vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/biopsie-van-de-borst-met-rontgenfotos>

MRI-onderzoek van de borsten

MRI staat voor Magnetic Resonance Imaging. Bij een MRI-onderzoek maken we foto's van organen en weefsels in het lichaam. We doen dit met behulp van sterke magneetvelden en radiogolven.

Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is bijna helemaal hetzelfde als bij vrouwen. De informatie in deze folder is zowel van toepassing op vrouwen als op mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens **3 DAGEN** vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om minimaal 7 dagen voor het onderzoek de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meerdere vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met afdeling Radiologie.

In dit filmpje kunt u zien hoe u zich op een MRI-onderzoek moet voorbereiden en hoe het onderzoek verloopt.

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-onderzoek-van-de-borsten>

Biopsie van de borst met een MRI-scan

Uw arts heeft bij u een afwijking in de borst gevonden. Om deze afwijking verder te onderzoeken bent u verwezen naar de afdeling Radiologie voor een biopsie van de borst met een MRI-scan.

Om te bepalen of een afwijking borstkanker is, moet er weefsel worden afgenomen (biopt). Dit weefsel wordt onder de microscoop onderzocht. Dit gebeurt meestal met een echografie of mammografie.

Soms is de verdachte afwijking in een borst niet te zien op de echografie en mammografie. Deze afwijking is dan alleen zichtbaar

op een MRI-scan. We kunnen het dan onderzoeken via een biopsie met een MRI-scan.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens 3 DAGEN vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om minimaal 7 dagen voor het onderzoek de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meerdere vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met de afdeling Radiologie.

In dit filmpje kunt u zien hoe u zich op een MRI-onderzoek moet voorbereiden en hoe het onderzoek verloopt.

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/biopsie-van-de-borst-met-een-mri-scan>

Algemene informatie onderzoeken Nucleaire Geneeskunde (LNG-092)

Op de afdeling Nucleaire Geneeskunde voeren we onderzoeken uit met behulp van radioactieve stoffen.

U krijgt een kleine hoeveelheid radioactieve stof toegediend. We kunnen de stof toedienen via:

- een injectie in een bloedvat in uw arm;
- een capsule die u moet doorslikken;
- of via een maaltijd.

Op de radioactieve stof kunt u niet allergisch reageren, de stof geeft geen bijwerkingen en u raakt de stof ook vanzelf weer kwijt. Met de radioactieve stof kunnen we de werking van het lichaam en van de organen onderzoeken. Hoe het lichaam of het orgaan werkt wordt afgebeeld of gemeten. Deze vorm van onderzoek noemen we ook wel 'scintigrafie'. We doen dit met een gammacamera of een PET-scanner. Soms wordt er aanvullend een CT-scan gemaakt, dit is een onderzoek met röntgenstraling. Ook kan er onderzoek gedaan worden naar kanker en kan het effect van uw therapie in de gaten gehouden worden.

In deze video geven we kort uitleg over onze onderzoeken bij (een vermoeden van) kanker:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/algemene-informatie-onderzoeken-nucleaire-geneeskunde-Ing-092>

Lokalisatieonderzoek van de borst (met behulp van radioactieve jodiumbron)

Bij een lokalisatie markeren we de precieze plaats van de afwijking in uw borst.

De afwijking die bij u is gevonden in de borst (en okselklier), wordt tijdens een operatie verwijderd.

Om deze plek tijdens de operatie goed terug te vinden, plaatsen we een radioactieve jodiumbron in de borst en/of oksel. Dit is een metalen staafje van 4 mm groot dat een heel lage hoeveelheid straling afgeeft. De straling is niet gevaarlijk voor uzelf of uw omgeving. Meestal plaatsen we één jodiumbron, soms meerdere. Tijdens de operatie gebruikt de chirurg een speciaal apparaat om de jodiumbron op te sporen. De afwijking wordt samen met de jodiumbron verwijderd. De chirurg bespreekt het met u als deze methode in uw situatie nodig is.

Bekijk ook het filmpje van de Borstkankervereniging over de markering van de te behandelen plaats met een jodiumzaadje:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/lokalisatieonderzoek-van-de-borst-met-behulp-van-radioactieve-jodiumbron>

Behandelingen

Er zijn, zoals bij de vrouw, verschillende behandelingsmogelijkheden: een operatie, chemotherapie, radiotherapie (bestraling) en anti-hormoontherapie. De volgorde van de behandelstappen kan verschillen.

Borstamputatie

Bij ongeveer 1 op de 3 vrouwen met borstkanker is het nodig dat de chirurg de hele borst weghaalt. Dit heet een borstamputatie. Soms haalt de chirurg ook de lymfeklieren in de oksel weg.

Een operatie voor borstkanker is lichamelijk gezien geen zware operatie. Ook mensen met een minder goede conditie kunnen de operatie veilig doorstaan.

Het kan zijn dat de behandeling in uw situatie wat afwijkt van de standaardbehandeling die hier beschreven wordt. Als dat het geval is, informeert uw arts u daarover.

Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstkanker en borstafwijkingen bij mannen is ongeveer hetzelfde als bij vrouwen. De meeste informatie in deze folder geldt voor vrouwen en mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie in deze folder specifiek voor vrouwen.

Bekijk ook het filmpje van de Borstkankervereniging Nederland over een borstamputatie operatie:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/borstamputatie>

Chemotherapie

Als u kanker heeft, kunt u een behandeling krijgen met chemotherapie.

Dit is een behandeling met speciale medicijnen. Deze medicijnen heten cytostatica. Het doel van deze medicijnen is de deling van cellen te stoppen, vooral snelgroeiende cellen. Kankercellen delen zich meestal vaker en sneller. Deze cellen zijn daardoor gevoeliger voor cytostatica.

Bekijk hier het filmpje over chemotherapie:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

Onder 'Lees meer' kunt u een filmpje over de combinatie van chemotherapie en immunotherapie bekijken.

Soms wordt een combinatie gegeven van chemotherapie en immunotherapie. Bij sommige kuren krijgt u naast een infuus ook tabletten. Als dat voor u geldt dan bespreekt de arts of verpleegkundig specialist dit met u.

Bekijk hier het filmpje over de combinatie van chemotherapie en immunotherapie :

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/chemotherapie>

Radiotherapie (bestraling)

Radiotherapie is het behandelen van kanker met bestraling.

Op de website van Instituut Verbeeten vindt u voorlichtingsvideo's en meer informatie over de behandelroute bij een bestralingsbehandeling (<https://www.verbeeten.nl/radiotherapie/behandelroute>).

Bekijk ook het filmpje over radiotherapie:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/radiotherapie-bestraling>

Anti-hormonale therapie bij mannen met borstkanker

De arts schrijft tamoxifen voor bij mannen en vrouwen met borstkanker.

Uw borstkanker is gevoelig en soms zelfs afhankelijk van oestrogeen. Tamoxifen remt de werking van oestrogeen. Dit betekent dat de groei van de tumor kan stoppen of dat de tumor zelfs kleiner kan worden. Tamoxifen bereikt de kankercellen in uw borst. Maar ook de eventuele kankercellen die in het bloed en/of de lymfebanen terecht zijn gekomen (om zich ergens anders in het lichaam te nestelen).

Uw arts kan tamoxifen voorschrijven als aanvullend medicijn na een operatie van hormoongevoelige borstkanker (adjuvante behandeling). Daarnaast kan Tamoxifen worden voorgeschreven bij mannen met borstkanker die niet meteen te opereren zijn (neoadjuvante behandeling). Dat wil zeggen eerst de behandeling daarna de operatie. De arts kan tamoxifen ook voorschrijven als de borstkanker niet meer te opereren is of wanneer er uitzaaiingen (metastasen) zijn. Dit is een palliatieve behandeling.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/anti-hormonale-therapie-bij-mannen-met-borstkanker>

Poliklinieken en afdelingen

Borstcentrum

Wanneer u een afwijking in uw borst opmerkt, kunt u terecht bij het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/borstcentrum>

Chirurgie bij kanker

Chirurgen kunnen door andere specialisten worden ingeschakeld worden om patiënten met kanker te opereren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie-bij-kanker>

Oncologisch Centrum

Het Oncologisch Centrum is de centrale plaats in het Jeroen Bosch Ziekenhuis voor patiënten met kanker of bloedziekten.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oncologisch-centrum>

